બનામે જહાંદાર નું આફ્રરી.

— ધી ન્યુ —

આરફીયસ થીએટ્રીકલ કમ્પની.

મુનશી મહમદ ઇબ્રાહીમ "મહેસર" ના

— લખેલા —

જોશે તાહીદ.

નામના નાટકનાં કુંઝાર અને બૈતના ગાયનો

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

અબદુલ રહીમખાન.

મેનેજર ધી ન્યુ આરફીયસ થીએટ્રીકલ કં૦

ઠાક મુકામ-નવીપોર્ટ ચાંમેટા-સુરત.

આવૃત્તિ પહેલી　　　　પ્રત ૧૦૦૦

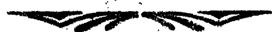
કીમત ત્રણ આના.

સને ૧૯૧૯

ધી "શંકર" પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં મોતીલાલ દુલભદાસે

છાપી, ભાગાતળાવ રોડ-સુરત.

જોશે તોહીદ-તખ્તયે નાટક.

શાહેજાદા ટીઉનસ ... વલીએહદ સલતનત-કુલસતીન.
નીકોલસ .... રોમન સીપેહસાલાર.
તારીક.... .... સાબીક સીપેહસાલાર, કોમ સુર.
એપીક ટીટીસ .... એક શરાબી નવ જવાન.
મનરવા.... ... . એક રંગીલા આદમી, હટીટાકા આશક.
કાહીન .... એક રોમન.

મેલ કેરેક્ટર.

મલકા રોવીના ... કુલસતીનકી મલકા-ટીઉનસકી વાલેદા.
આયેક .... નીકોલસકી નેકકાર બીવી.
શીમાઇલ .... એક ખુબસુરત લડકી-તારીકકી બેટી.
હટીટીકા .... ટીઉનસકી માશુકા.
અરબીલા .... એપીકટેટીસકી બીવી.
મહુદન .... એપીકટેટીસ. કાહીન, મનરવાઇન સબકી દિલ્લગીકા સામાન.

સીપાહી, સહેલીયાં, વ ગેરા.

૭૮૬

જોશે તોહીદ.

મજહબ ક્યા ચીજ હય ?

મજહબ, વહો પોશીદા તાકત હે, જીસકા ખલાકા અદમ આબાદસે મીલતા હયે, મજહબ વહો તાકતે વસલ હયે, જીસકા વાસ્તા સબેભી કુવ્વતોસે બાહર હય આગોશ હોતા હય, મજહબ વહો કાનુન હય, જીસકો રસુલોંને મુનતેખાબ કીયા હય, મજહબ વહો ફરમાન હયે જો કલામે ઇલાહી બનકર હર બાસો આમકે લીયે બાઇસે બહેબુદી સાબીત હુવા હયે, ઓર સીટરને ઓહદે યુનાન કો વજુદે બારી તઆલાકી તરફ મુખ્તીબ કીયા, સુકરાત જૈસે ફીલાસફરને બીજા બહેદત પરસ્તીકા ઇજહાર કીયા, જીનોકે ફલસફેને દહેરકો કદીમ માદદસે સાબીત કરનેમેં કોઇ દકીકા ઉઠા ન રખા, મગર જબ નાકામ રહા તો વહો ભી ખુદાકી વહેદાનીયતકા કાયલ હો ગયા. અગર ફી-જમાના મજહબ ખુબફુલ પોશીદા હોતા જાતા હે ઓર રહે કુફ્ર અહેલે દહર, ઓર અહેલે કલમને મજહબી તઅલીમકો કમજોર નહિ બના દિયા, બલકે કાહેલ વજુદ હસ્તીયોને ઉસકો બોઝ સમજકર સર પર ઉઠાના પસંદ નહિ કીયા. બા-વજુદ ઇન તમામ બાતોકે મજહબી બાતોકા જ.ખીરા જીયાદાતાર ગેર જબાનોમેં હોનેકે બાઇસ હર શખ્સ ઇસકી મઆલુમાતસે મહરૂમ રહા, મસલન, સાસાની, ઇબરાની, સીરયાની, તુરકી ઓર અરબી ઇનકી જબાનોમેં મજહબી ઉસુલ બા-બજા કાયમ કિંદ હયે, ઓર ઇન તમામ જબાનોસે, તમામકી બહેરે હિંદ તકરીબન ના વાકીફ ઓર એક મોહતાજકી તરહા હાજતમંદ હય. થા કે જમાના જીસ વકત હિંદુસ્તાનમેં સંસ્કૃતકા જોર થા, થા કોઇ વક્ત જબ અહેલે ફારીસ કી બદોલત, ફારસીકા દોર થા, થા કોઇ દોર જીસ વકત હરેક મુલકે ચમનદહરમેં ખુદાકી વહેદાનીયતકે ગીતકા સોર બરપા થા, હર શહેર, હર કસ્બેમેં ઇસી આબાદીકી નદીયાં બેહતી ઓર ઇનસે હર ફર્દ બશર સૈરાબ હોતા થા, જીસકો દેખીયે વોહી

મજહબી રંગમેં ડુબા હુવા હોતા થા, આજ હમારી બેપરવાઇયોંને મજહબોંકો કચ્ચે રંગકી તરહા ઉડા દીયા હય, મજહબકા હમારે દીમાગમેં મહેઝ આફસકી બાકેલ બાકી રહે ગયા હય:—

— શેઅર —

મજહબ જો સીધારા દુન્યાસે તો આંખ હમારી રોતી હય,
આવાજે અનલ મઅબુદકે બદલે સનમ પરસ્તી હોતી હય;
દિનો કોટા છાટા સબને દીનકી દુન્યા સોતી હય,
શુનબાન ઇબાદત ખાતે હેં, ફેશનકી પુરસીશ હોતી હય;
હિંદુકી હય ચોટી પાકીટમેં પટલુનકે નીચે ધોતી હય,

ગર્જ કે હય કે, દીમાગોંકી લાઇનમેં અહેલે યુરપકી તસનીફાતકે અસરકો બી, બુલકુલ જાયેલ કર દીયા હય, હર શખ્સ અપને જાતી ખ્યાલોંસે મજહબી ફુયુઝોંકો મોહતાજે ઇનસાફ ઠેરાતા હે. ચંદ કીતાબોંકી સતહી આમોખ્તસે અવ્વલ તો ઝીનદગી ગુમરાહ હાલતમેં રહેતી હય, ઉસ પર તુર્રા યેહ કે, મઅમુલી દલીલોં જોરસે નાકામ, ગરચુલ મસલોંકી ઉલઝનોમેં ઉલઝો હુવા હયે, દુન્યાંકે અદના અદના કારોબારકો શીખનેકે લીયે ઇનસાન બરસોં પરેશાન રહેતા હય મગર ફીર બી ઇસકી કુબી બદ કીસ્મતસે નાવાકીફ રહેતા હય, મેં નહિ સમઝતા કે ખુદાકે કારનામોંકો જો હર તરહા મઅલયે અદક હુવે, હર ઇનસાન બહોત જલ્દ સમઝનેકી જુરઅત કીસ તરહા કર લેતા હયે, એક શોબદા બાજકી શોબદે બાજી દેખકર હમારી અકલ દંગ હો જાતી હયે, હાથકી ચાલાકી કે અજીબ ખેલ દીખાનેવાલે કે સામને, હમારે જેહનકી ચાલાકી ધોકા ખા જાતી હય, ફીર ખ્યાલ કીજીયે, કે જહાં અકકલ કુલ દેહ ગેર ફાની ખુદા ખુદા, જીસકી કુદરતોંકા લીબસીમ તહે-ગુમ-સરાસે કલમ ફેલા હુવા હયે હમારી કમજોર સમઝ ઇસકી ગેહરાઇકા પતા બહોત જલ્દ કીસ તરહા કીસ તરહા લગા લગા સકતી હય. ફેકત:—

ફલસફીકો દેહરકે અંદર ખુદા મીલતા નહિ,
ડોરકો સુલઝા રહે હયે, પર સીરા મીલતા નહિ.

ખાદીમ કોમ,

એમ. એમ. આઇ. મહેસર.

જોશે તોહીદ.

(ખુલાસા—તમાશા.)

— બાબ પહેલા. —

પહેલા સીન—નીઆજમંદ લડકીયોંકા હમદે ખુદા ગાકર જાના.

દુસરા સીન—અહેદે યુનાનકે અકીદેકે મુતાબીક સલતનત ફીલસતીનકા સીપેહસાલાર (દેવી) એથીનીકા મંદિરમેં અપને સાલ-ગીરહાકા સદકા અદા કરને ઔર એક બચ્ચેકા ભેટ ચઢાતે હુવે નઝર આતા હે.

તીસરા સીન—સુર કોમકી ગુઝસ્તા સલતનતકા સાબીક સિપેહસાલાર તારીક ઇસ મકાનમેં રહેતા હે, જો અપની પુરાની યાદગારીકો યાદ કરકે કઈ અફસોસ મલતા હે, ઔર ઇસી મુકામ પર સલતનતકા વલીએહેદ શહેજાદા ટીઉનસ, ખુબસુરત શીમાઇલપર ફરેફતા હોતા હય, યહાં તફાવત સીર્ફ ઇતનાહી હયે કે ટીઉનસ રોમન (બુતપરસ્ત) હોતા હય, ઔર શીમાઇલ કોમ સુર હોનેકે બાઈસ ખુદા પરસ્ત હોતી હે જીસકા તજકીરા આઇનદા સીનોંમેં હોગા.

ચોથા સીન—કોમીક (એપીકટેટીસકા મકાન) એપીકટેટીસ રોમન કોમકા એક નવ જવાન શરાબી હે જો અપને જાતી ફેલ-સુફીસે મજહબકા કાયેલ નહિ હોતા હે ઔર બેચારા ગરીબ બીવીસે તંગ આયા હુવા હોતા હય, ઇસી સીનમેં એક શખ્સ કાદીન યાને આલીમ હોતા હય; એપીકટેટીસ ઉસકે સામને અપની બીવીકી બુરાઇયાં કરતા હે, ઇસકી બીવી, સબ સુનતી હય, મનરવા નામી ઇસકા દોસ્ત શરાબ પીકર આતા હે, ઔર મઝાકયે તરીકે પર પેશ આતા હય.

પાંચવા સીન—નીકામસ સિપેહસાલાર તારીકકી બેટી શીમાઇલકો દામે તસખીરમેં ફસાનેકે લીયે, અપને મુસાહીબોંસે

મશ્વેરા કરતા હે. ઇતનેમેં શીમાઇબ આતી હે, મગર નીકોલસકી તજવીજ બેકાર જાતી હે, નીકોલસ તેશમેં આકર તારીક સીપેહસાલારકો મકાનસે જુદાતા હે, બુતપરસ્તી ઓર ખુદાપરસ્તીકા મુકાબલા હોતા હે.

છટા સીન—પહેલેકી મુદ્દિરાવે સીનમેં ઓરનીકે સાગને સામને એક બેગુનાહ બચ્ચેકી કુરબાની દેખકર નીકોલસ સિપેહસાલારકી બીબી સાયેક મજહબી હાલતપર ગૌર કરતે હુવે ઇસ જગહ દાખીલ હોતી હે, નીકોલસ બુતપરસ્તીકે તરીકે પર ગુફતુગુ કરતા હે, ઓર સાયેકકે ખયાલાત તોહીદ પરસ્તીકે તરફ પલટી હુય નજર આતી હે.

સાતવાં સીન—ફરજસ, બુતપરસ્તી ઓર ખુદાપરસ્તીકા મુકાબીલા, તારીકકા રોવીના, નીકોલસ ઓર રોમનોકે સામને વહેદત પરસ્તીકા ઇજહાર કરના, ફરજસકા ગેઝો ગજબ, ખુદાઇ તારીકકા ઇજહાર દુશમનોકે હાથસે બે ગુનાહોંકા બચના

— ટેબ્લો—ડરોપસીન. —

બાબ દુસરા.

પહેલા સીન—રાસ્તા જંગલ—ખુદાવંદ જો પીટરકે પુજારી મરતમેં નીશાન હે કર અપને રોમન ખુદાઓકી તઅરીફમેં ગાના ગાતે હે.

દુસરા સીન—ટીનનસકા મહેલ—શહેજાદા ટીઉનસ અપની મઆશુકા શીનાઇલકે ફીરાકમેં બેકરાર નજર આતા હે, ઇતનેહીમેં નીકોલસ સીપેહસાલાર, તારીક ઓર શીમાઇબકો કેદખાનેમેં છોડ આનેકી ખબર સુનાતા હે, જીસપર શહેજાદા ટીઉનસ શીમાઇબકી તરફસે ઇશ્કકી દબી હુઇ આગમેં ગુસ્સેસે ભડક ઉઠતા હય, બાજાયે ઇસકે કે નીકોલસકો મોરોકી ઓરફતારીકે બાઇસ ઇનઆમ મીલતા, ઉલટા ઇસીકો ઉનકી રેહાઇકે લીયે રવાના કરતા હે.

તીસરા સીન—કયદખાના-ઝુર રોમકે દો કયદી, તારીક શીમાઇબ, ફરજસ જયસી મુનમસીબ રહેબરકી કારગુજારીયોકા બાઇસ કયદમેં પડે હુવે આહે ભર રહે હય, ઇસ જગહ રોમન નીકોલસ

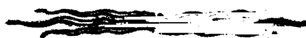
શહેનશાહે ટીફેનસકે ફરમાનસે તારીક ઔર શીમાઇનકો રેહા કરનેકે લીયે આતા હય મગર તારીકકી ખુદા પરસ્તીમેં કુચ્છે ચુસ્ત ખયાલાત સુનકર બરગશ્તા હો જાતા હય આખીર ઇસકી બીવી સ.ર.ઃ ઇન દોનોંકો રેહા કર દેતી હય ઔર અપને પ્યારે શોહરકો સમઝાકર લે જાતી હય.

ચૌથા સીન—યહુદનકા મકાન—એનોકટેટીસ ઔર કાહીન યહુદનસે ફરેફતાગીકા ઇજહાર કરતે હય આખીર શરતી રહે પાતી હય કે મેં ઇસસે શાદી કરુંગી, જો ઔરતોંકી તરહાસે શુકગુઝા કરે. મનરવા ઔર કાહીનકી બદમાશીકે બાઇબલ ઇસ જાલમેં બેચારા એપીક ફંસ જાતા હય.

પાંચવા સીન—ટીફેનસકા મહેલ—રેહા શુદા શીમાઇલ, અપને આશીકેઝાર શહેનશાહે ટીફેનસકા મહેલમેં આતા હય આશકોં માઅશુકમેં ફકા મનાઇ ચલતી હય, આખીરશ શાદી હો જાતી હે, ફેકસ ઔર મકકા જલાપેકી આગમેં જલતે હય

છટા સીન—જુપીટરકા મંદિર—રહે વોહ મંદિર હે જો સોથી સલીમેં નવ હજાર નવસો ફીટ પહાડકી બુલંદીપર વાકેઅ હય યહી વોહ મંદિર હે જીસકી પુજાકે લીયે મીસરેકો ફતેહ કરનેસે પેશતર સીકંદર આયા થા ઔર ઇસી મઝહબકે કાહીનને ઉસકો દુન્યામેં મકબુલ આમ હોનેકે લીયે સીકંદર, ઇબ્ન, જ્યુપીટર એમન યાને ખુદાકા બેટા ઇસી લકબસે મુમતાઝ ફરમાકર આજ દુનીયામેં સીકંદરકો સીકંદર મનવા દીયા. ઇસી મંદિરમેં એહલે યુનાનમેંસે મલકા રોબીના ઔર નીકોલસ, સીપેહસાલાર, મએ અપની બેટી શીમાઇલ તોહીદ પરસ્તીકી મયે વહેદતકે નશેમેં બુતપરસ્તોંકો શર્મસાર કરતે હય.

— ડ્રોપ સીન —

બાબ તીસરા.

પહેલા સીન—મલકા રોવીનાકા વહેદત પરસ્તીકે બઅસે બોત અસીર હોકર ખુદાકી ઇબાદતકે લીયે મુશતકીમ હોના, બોત અરસીબ ફ્રજસ આકર દુબારા ફરમાતા બહેકાતા હય મલકા રોવીનકા દીમાગ ફીર પલટા ખાતા હય, આખીર શીમાઇલકો તહે તેગ કરનેકા મશવેરા કરાર પાના હય.

દુસરા સીન—શીમાઇલકા મહેલ–શહેજાદયે ટીઉનસસે શાદી હો જનેકે બાદ, શીમાઇલ એક બચ્ચેકી માં હો જાતી હયે ઉસ જગહ લઅનતી ફ્રજસ મુર કોમકી નસલ બરબાદ કરનેકે લીયે શીમાઇલકે બચ્ચેકો જુપીટરકે મંદિરપર કુરબાની કરનેકે લીયે માંગને આતા હય સાથક ઔર ફ્રજસમેં તકરાર હો જાતી હય ઔર ફ્રજસ શીમાઇલકે હાથસે હંમેશાકે લીયે રાહી મુલ્કે અદમ હોતા હે.

તીસરા સીન—એપીકટેટીસકા મકાન–પુરાની બીબીકી કીસમતકા ફૈસલા, નઇ જોરૂસે નુકસાન ઉઠાનેકા નતીજા બરઆમદ હોતા હય.

ચોથા સીન—જુપીટર રોમનકા મંદિર–ખુદા પરસ્તોંકો આગમેં જલા દેનેકી કોશીશ કરના મગર ખુદાકા અપને બનદોંકો બચા લેના આગકા ગુલજારસે તબદિલ હોના.

પાંચવા સીન—ગુલજારે જન્નત–રૂહી અમુલસે શીમાઇલ ઔર ટીઉનસકા બાગ બાગ હોના બદકારોંકો સજા ઔર નેકોંકો જઝા, અયેશી, મસરરતપર ખેલકા હુ.ખતીતમ પાના.

— ડ્રોપ સીન. —

જોશે તોહીદ.

તમાશાકે ગાયન.

સહેલયાં— ૧

કાર સાજ એ ન્યાજ તુહયે,
દામનકો ભરદે અપની રેહમતસે,
મેરી શરમ રખલે   પરવર૦
કીયાહે કુરતીમેં જાહીર કમાલકો તુજે અયાં કીયા ન અગર
અપને હાલકો તુને,
હજાર શુક્ર તેરા હમેશ દામને રેહમત દખા રખાહે ખુદાઇ
જમાલકો તુને,
તુ તો બેનીયાજ હયે, જગકા કાર સાંજ હયે,
સનઅત તેરી કરે કયા મહેશર અથે મેરે ગફ્ફાર—કા૦

જુમલા-રોમન— ૨

ઐયેનીમાં દાદરસી તુકર અબ જરા,
યેલો ચર્ણ જેગોસ આરહયે ડાયેના,
દેવી દેવતા તેરે દરેકહેં સબ ગુલમ મુદામ,
કુરીકો ખુન પીલાવ ઝટપટ,
લડકેકી ભેંટ ચહડાવ ઝટપટ,
રહેમ ન હરગીજ ખાવ ઝટપટ,
બકુમેં ઇસકો નેહલાવ સુટાવ,

ડીઉનસ— ૩

અપની તકદીર મીલાલો મેરી તકદીરકે સા સીલા સીલ દિલકા મીલે
જુલ્ફકી જંજીરકે સાથ,
ખીંચલી તીર ઇસી પહેલુસે નીકલ જાયે કહીં હસરતેં દિલમેહેં
ઔર દિલહે તેરે તીરકે સાથ,
અપની તસવીરકા ખીચના નહિ મુંજુર મુઝે હાં ગવારાહ અગર
હો તેરી તસવીરકે સાથ,
જખ્મકે સાથહી મરહમ ભીહ રખતા જાતા મુજપે કાતીલકી નજર
પડતીહે હરતીરકે સાથ,

ડીઉનસ-શીરમાઈલ— ૪

હુસ્નને મઅશુકમેં આયા તો અદાઓ આઇ નાઝેં અંદાજકે હમરાહ જફાઓ આઇ,

આદમીસે તુમ્હેં કતવકો નથા કુચ્છભી ખ્યાલ આજ પરદેમેં જો આયે તો હયાભી આઇ

દિલબર દિલઆરા તેરે નાઝને, અંદાજને બીસમીલ કીયા હયે,
તેગે અબરૂને દિલે જારકો સીનેહીમેં ઘાયલ કીયા હયે,
વારી જાઉં તેરી પ્યારી સુરતકે બલ બલ જાઉં મોહની સુરતકે,
મેરી જાન મેં કુરબાન હું હરઆન જાને જાન દિલબર૦

અરબેલા-મનરવા— ૫

કયેસા મુવાહે પાપી યહ શોહેર મેરા મેરી જીનદગી કરદી ખરાબ,
બડી ખુસરહે બુલબુલ ગંવારહી હાયે કરતી રહેતી હયે જુતી પૈજાર,
મેં હું ચંચલપ્યારી છબીલી સજીલીહે યહ કયેસા અનાડી બે ઢંગા જવાન
બિચારી હયે યહ કયેસી નહંનની ભોલી જાન,
જાવજી જાવ ન બાતે બનાવ તુમહો હોને સયેતાન ને૦
નહિં હમ દામમેં આનેવાલે હીલે હાલે,
યહ નહિં હરગીજ ટલને વાલે,

શીમાઈલ— ૬

બાન નેનોંકા જાલીમને મારા મુઝે,
હાયે ચલકીયા કરકે ઇશારા મુઝે,
ફીર નજર નહિં આયા દુબારા મુઝે,
જલ્દ મીલજાયે યારબ વોહો પ્યારા મુઝે, બા૦
જાને કયા જાદુ કીયા મોરા મન છીન લીયા દિલ બે દિન કીયા
હુસ્નવાલા મીલાદે માહ પારા મુઝે, બાન૦

સહેલયાં— ૭

ગુલદેપે જુલ્ફેં બાંધી કીતારકી વે વે,
બસ્તર ગીર હાઠા મહબુબાન ગુલે અનારદે તોબા તોબા—ગુલ૦
જુલ્ફ લટકાકે વોહો ઉસ્સાસ હુયે બાજાર ચલા,
શોર હરસુસે હુવા માર ચલા માર ચલા,
શાનેમેં જુલ્ફ જુલ્ફમેં દિલ, દિલમેં હસરતેં,
ઇતના તો બોઝ સરપર નજાકત કહાં રહ, ગુલ૦

— દ્રાપસીન —

જુમલા–રોમન—　　　　૮

ઓ ખુદાવંદે જુપીટર હમારે, ગીતહમ ગાયે મીલકર સારે,
આલમ ચલાનેવાલા તેરા નામ કલજુગી રજમીયા દેવી જુટરપોહે
　　　　　　　　　　　　　મુસીકી, —ઓ૦
ઇનતેકામ નીમસકહે રહમકી દેવી દયં સીયો,
ચુસા ઇઠન સમંદર વાલા નજમકી દેવી મેલ પ્રુમેની,
હયે કોજ કલાકી જી ફાયેર,
ટરગીનસ અદલકા હયે દેવતા,
પીટસ માલીક હીસમતકી સો મંચ નીંદકી,　　　ઓ૦

ટીઉનસ—　　　　૯

સંભલ જાયે કહીં અપની ન આખ કોઇ ખતા નીકલે,
હમીકું સંગ દિલ ઔર હુસ્ન વાલે બા વફા નીકલે,
શબે ફુરકત મેરી આહેં સનમને પાસ પહોંચી હયેં,
ઇલાહી કયેદમે કફયોસેભી આહે રસા નીકલે,
મેં ઉનકો ચાહતા હું ઔર વ્હો મુજકો પ્યાર કરતે હયેં,
મગર દેહસતકે દાનોંકો કંહી કોઇ ન આ નીકલે,
તપે ફુરકતકે હાથોસે કંહી અયેસા નહો મેહશર,
મરીજે ઇસ્કહું મેરા મરજભી બા દવા નીકલે.

ટીઉનસ—　　　　૧૦

તકતાહું ખમોસીમેં પ્હાં રાહ કીસીકી,
કુવેમેં ગીરાદેગી મુજે ચાહ કીસીકી,
ક્યા ચાંદસી સુરતહે કે તુ છુપાયે હગે નાજં,
સુરત અભી દેખી નહિં અયે માહ કીસીકી,
ફરયાદ કરે કીજ અગર કરતેહેં આશક,
કયા જુલમહે સુનતા નહિં અલ્લાહ કીસીકી,
તંગ આકે કહે વસલ ન્હો મેહશરસે પ્હે બોલે,
કહું આપભી સુનતે નહિ અયે વાહ કીસીકી.

શીમાઇલ—　　　　૧૧

અયે ખુદા મદદ હમેદં મનજુર,
તેરે સીવા કોઇ નહી સુનને વાલા ફરયાદકા અયે રબ્બે ગફુર,
લાચાર બેકસકે નહી તુ દુર.

યહુદન— ૧૨

ઊઇ મેં મરગઇ હાયે મેં મરગઇ,
ઊઇ મરગઇ મરગઇ ઇશ્કમેં મરગઇ અબ કહો કયા કરૂં,
નઇ જવાની બાલા જોબન ભરતી હું ઠંડી શ્વાસે,—મેં મરગઇ૦
બહાહે ફુટકે આંખોસે આબલા દિલકા,
તરીકા રાહમેં જાતાહે કાફલા દિલકા,
ઇલાહી કીસ તરહા નીકલેગા હોસલા દિલકા,
નસીબ મુજકોભી હો કોઇ મશગલા દિલકા,
ચાલ ખરામ નાઝ ચલું મેં મસ્તી મેં આયેગા મેરા પ્હે
પ્યારા લડકપન,

એપેક-ટેટીસ— ૧૩

મેં આયાહું જ્હેર લેને ખબર પઢીહે અખબારમેં,
ભલાહોગી વ્હો બીબી કયેસી, કે જીસકી શોરતહે બાજારમેં.
સુન સુનકે તઅરીફેં હદહાતો મરગયે,
વ્હો અબ મરગયે મુઝે આગે કરગયે,
કયા ઇશ્ક કરતે આશકીસે ડરગયે,
ખાખાકે શરદી બીલકુલ ઠીઠર ગયે,
એક ફક્ત મેં રહેગયા તનહા, કે શાદી મેરી છપેગી ઇશ્તેહાર.

યહુદાન-કહીન }
એપીક-કાહીન }— ૧૪

લો આવ ડારો ગર એસાં વારીમેં તોપે જાઉં,
અરરર મરછર કાટ ગયા મુજકો,
કોહનને મુજકો તુમસે મીલાયા ઇસીને સહે સરંગે બાંધા,
પિસ્સુઓ ખટમલોને મુઝે ખાયા, અબ દઅવે કરને કોનસે
કમીશનરકે પ્હાં જાઉં-લો આવ૦

હેશતા - ૧૫

ગાલ ગુલાબીહે, કમનહે ગેસુહયે,
મરતેહેં આશક ચાબખે સુદામ, બગલા ગરીયે,
મેરી આંખોકે મારે સદહા બાજારોમેં ફીરતે હયે,
ડુબ મરે જો પાની અબ ઉનકે બારી તરતે હયેં,
દામ બીછાયા મેને ઉલપર, વ્હો આખીરકો ફીરતે હયેં,
ફુટકી મેરી ચાહ જનબકી આશક ઉસમેં ગીરતે હયેં.

હેરાટા-મનરવા— ૧૬

આવ આવ રંગીલે રસીલે અલબેલે રાજા,
મેં હું દરશનકી પ્યાસી ગેરોસે આઇ બાજ,
ના કહે આશુ આલહેં પાપા, ઉહપર તેરાનાજ—જાઓજી૦
મેં હું નીરાલી ચોડેકી બોતલ,
કયું ધુતરાતી મેં હું વાઅટીન હોટલ,
બસ આવ મીલજાવો, કરનીસકા પેરો લાજ—આવ આવ૦

સંહેલયાં-શીમાર્કલ-ટીઉનસ—૧૭

ગુનચે ખીલગયે બાદે અબાસે.
ગુંદકે લાઇહેં હમ ફુલો વાલીયાં,
મેને રંજ અયેસે પાયે, અરકે કયેસે કયેસે ખાયે હાય
બીત મંઇ રત્યાં,
અબભી કયું ગમહે, હમ વારયાં ગુનચે૦
કયેરી નામન જુલ્ફે કાલી, ગોરે ગોરે ગાલોવાલી,
હાયે છોડો મોરી બૈયાં
બોસોમેં હે મજે દારમાં, ગુનચે૦

સહેલયાં-શીમાર્કલ-ટીઉનસ—૧૮

ગોરી ખોલદે ઘુંઘટ ચુમી દેદે ઝટપટ,
સબ છોડ અપની ખટપટ, મીલાહે તેરા નટખટ,
હાયે ન છેડો અપની નીઓડો,
પ્યારી ન એંપો આવ મેરે સાથ,
મીલા એેસા સાજન, હુઇ તુ સોહાગન,
મો... કરદે અપની જવાનીપે લટપટ.

જુમલા-રોમન— ૧૯

અયે મુકદ્દસ શાને અજમત તાજદર—હા૦
હાં સુબયે અશ્શીહે તુજસે શાનદાર—હા૦
નવ હજાર ઓર નવસો ફીટ ઉંચા વિહાર—હા૦
તેરે મંદરપે ફીદાહે બે શુમાર દુહે અજનહાર,
તેરી ચૌખટરહે હમેંશા સુલકી શાં, સરનજમેંહ તેરે[illegible]ર
બારંબા

તુહયે પાલનહાર,
પાયેંગે ફલ્હા પાયેંગે ફલ્હા પાયેંગે.
હાં ભેટ દેકર દિલ શીમાર,

જુમલા સુર— ૨૦

ખુદાયા હર જમહ મોજુદ હે તુ એક જહાં હોકર,
જમીં તેરી નજર આઇ હે, હમકો આસમાં હોકર,
ન્ને કી તાલાશ મુઝાને ઘટાવે રંજો અરનીસે,
તજલ્લી તેરી ચમકી તુરપર શોઅલા ફીશાં હોકર.
પઆ આખીર મીલા તેરે મકાંકા હમકો મહેશરમેં,
અભી તક એ પતા તુ હો રહા થા લામકાં હોકર.—ખુદા૦

— ડ્રાપ સીન —

સહેલીયાં— ૨૧

પ્યારી આવ મીલકર ગાયેં હમસારી,
દિલોંકો લરમાયેં, અદાયે દિખલાવેં,
ઠુમક ચાલ અબ દિખાવેં હમ સારી,
જોબન બાલા, રહે હે આલા, ગુલલાલા, હમ મતવાલા.
ખુશ રંગ, ગુલ રંગ, છાઈ હે કયગી લાલી,
ગાલ ગુલાબી, ફુલવાલી,
નાજ દીખાયેં, હમ ગાલ બીરામ નાજ,
દિખાયેં હમ સારી. પ્યારી૦

સહેલ્યાં, શીમાઈલ— ૨૨

કમસા મુબારક હમ, પ્હે ઝલેબાશ, રેશમી જુલ્ફોંવાલા,
હુશ્નમેં સબસે પ્હે નીરાલા, ચૌદવીં રાતકા ચાંદ ઉજાલા.
ઔઆમાં જાયેં ધસ પર વારી,
સારે જાયેં હમ જીતા રહે ઠેરા બાલા

હેરાટા— ૨૩

તોપે સૈંયા વારી વારી, જાઉં બલીહારી,
મનરવા–તોરી છબી ન્યારી ન્યારી હૈં અંખે મતવારી,
હેરાટા–મારી મોહે બીરહાકી કટારી,
મનરવા–જીયા હીયામેં લગી આનકર કારી,
હેરાટા–હારી, હારી, તુમસે હારી, બીનતી કરત હારી,—તોપે

યહુદન-મેં, કરૂં ક્યા લેકર ઉસ બાવીંદકો બીલકુલ હે, ન્હો, હુ હુ,
કાહીન-અજી બીલકુલ હે ન્હો જનખા,
યહુદન-મેરે પીછે પીછે દોડા ફીરે, સરકો ફીરાકે જાવે,
મેં આજસે ચાહુંગી તુમકો,
કાહીન-મેં ખુદભી હું તુમપર લટ્ટુ,
યહુદન-તુ લટ્ટુ હે, મેં ફીરકી હું,
કાહીન-તુ ટટવી હે, મેં ટટ્ટુ -

જુમલા કોમીકવાલે— ૨૪

પાયા નેકીકા રસ્તા, હોકર-ખસ્તા,
રહે ઘર જસ્તા, વાહ વાહ વાહ,
એપીક-મેં પરબાર સબ છોડ ગયા થા,
બાકકી કરને નીકલા થા—પાયા૦
હુવા બરબાદ, હે ફર્યાદ હે, મેરી સુનસો યાર.
બાપ-બેટા તુ સબસ છોડ રહે ખ્યાલ હે, કોસકી રંડી જાત,
અનબીલા--તુ ધીરસ્તી, મેં ધીરસ્તન.—પાયા૦

સહેલ્યાં— ૨૫

આવ મીલકર સખીયાં ગાયેં, તેનબનકી છબ દીખલાયેં,
પીવસ્તાકે મન ભાયે,—આવ૦
લુભાયેં, રીઝાયેં, મનાયેં, રંગ રંગીયાં,
રાખો રાખો તાજ સર ગીયાની,
કાયમ કાયમ રહે, રાજવાની,
મેરી દુતી, તોરી નીત, સુમ પાયે.—આવ૦

તમામ શુદ.

